

פרוטוקול ועדת קיימות ואיכות הסביבה

מתאריך 20.3.2025

השתתפו:

רחלי גרושקו קרוכמל - מנהלת מחלקת קיימות
איתמר לוי - מנהל אגף שפ"ע
אריה רבינוביץ' - מנהל מחלקת גנים ונוף
משה דדוש - מנהל מדור אחזקת שטחי גינון
גלי לב חיימוב - דוברת העירייה
אלה פישמן - היחידה האזורית לאיכות הסביבה
טליה בן צור - מתמחה במחלקת הקיימות
רן יקיר - יו"ר הוועדה
מעיינ מזרחי דלל - חברת מועצה (בזום)
רלי גבע - חברת מועצה
ורדית ארדי גל - חברת מועצה
דוד ביטון - סגן ראש העירייה
מוטי ליטר - חבר מועצה (בזום)

יעקב שוויצקי

אריק יפה

ורדית סגל מור

חמוטל לוטן

יעל רוזנבוים

מיקי הוד (זום)

שרון קנר ישועה (זום)

דרור קרפלד (זום)

מיכל פוקס (זום)

אורחים:

ליאב שלם - אדריכל נוף ואקולוג. מרצה אורח
אפרת אשכנזי - רכזת קיימות, מועצה מקומית קדימה צורן

סדר היום:

מבוא והגדרת מטרות הפגישה

- הנושא המרכזי של הפגישה הוא גינון בר קיימא והפחתת ריסוסים, בשילוב אנשי מקצוע מהעירייה (05:39).

פרזנטציה על גינון בר קיימא

- ליאב שלם הציג את גישתו האקולוגית לתכנון ושיקום מערכות אקולוגיות עירוניות (17:00).
- הודגש הצורך בתחזוקה נכונה של שטחי טבע עירוניים כדי לשמר את המגוון הביולוגי (17:30).
- הוצגו דוגמאות לפרויקטים של שיקום אקולוגי בגני יהושע ובפארק הירקון (20:00).

דיון על הפחתת ריסוסים כימיים

- הדיון נפתח בצורך למצוא קבלנים שמבינים את החשיבות של הפחתת ריסוסים כימיים במרחבים ציבוריים. יעל רוזנבוים ורחלי הדגישו את החשיבות של מציאת פתרונות חלופיים כמו חירמוש והפחתת ריסוסים.
- הוזכרו בעיות בטיחותיות ואסתטיות הנובעות משימוש בריסוסים על מדרכות, במיוחד ליד בתי ספר. (45:15)
- הוצע לבצע פיילוט באזורים שבהם התושבים פתוחים לשינויים, כדי לבחון את ההשפעות של הפחתת ריסוסים.
- הוזכרו גם השפעות פסיכולוגיות של ריסוסים על הציבור, והצורך בהסברה על היתרונות והחסרונות של השיטות השונות.

שיטות ופתרונות לגינון בר קיימא

- הוצגו פתרונות מבוססי טבע כמו יצירת בריכות חילחול נגר (25:00).
- הודגש השימוש בעצים תומכי מגוון ביולוגי ועמידים לשינויי אקלים (30:00).
- שימוש ברסק גזם לשימור מים והפחתת השקיה (32:30).

הצעות לפתרונות אלטרנטיביים

- עלתה הצעה לשלב את ילדי בתי הספר בפרויקטים של עקירת עשבים מהשורש, כדי להפחית את הצורך בחירמוש וריסוסים. ההצעה לא זכתה לתמיכה ממרבית המשתתפים (90:00)
- הוזכרו פתרונות כמו חירמוש ותכנון לוגיסטי נכון כדי להתמודד עם הצמחייה במדרכות.

- הדיון כלל גם הצעות לשילוב של גינון קהילתי ושימוש בצמחייה מקומית כדי להפחית את הצורך בריסוסים.

היבטים אקולוגיים וקהילתיים

- הדיון כלל התייחסות לחשיבות של יצירת מסדרונות אקולוגיים בעיר, ושילוב הקהילה בתהליך.
- הוזכרו פרויקטים של חינוך והסברה בבתי הספר, כדי לעודד את התלמידים לקחת חלק פעיל בשמירה על הסביבה.
- הדגש היה על יצירת קשרים בין הקהילה לבין הפרויקטים האקולוגיים, כדי להבטיח את הצלחתם.

אתגרים וקשיים

- הודגש הקושי בתיאום בין אגפים שונים בעירייה לצורך תחזוקה ושימור שטחי טבע (40:00).
- הוצע להעסיק קבלן יעודי לתחזוקת אתרי טבע כדי לשפר את התחזוקה (45:00).
- הוצג חוסר בהירות בנושא אכיפה על צמחייה משטחים פרטיים שחודרת לשטח ציבורי. נכון לאכופ גיזום כאשר יש בעיות בטיחות, אבל לקחת בחשבון שלצמחייה כזו יכול להיות תפקיד חיובי במרחב הציבורי (למשל הצללה)
- הפחתת ריסוסים - עיקר הריסוסים הם כנגד צמחייה פולשת למדרכות. יש קושי תפעולי לטפל בצמחייה כזו ללא ריסוס (למשל ע"י חירמוש) ויש הבדלים בין ציבורים שונים ביחס למתי צמחייה מהווה מפגע

סיכום והמלצות

- הפגישה הסתיימה בהמלצה להמשיך ולפתח פתרונות מבוססי טבע ולשפר את התחזוקה של שטחי הטבע העירוניים.
- הודגש הצורך בשיתוף פעולה בין כל הגורמים המעורבים כדי להבטיח הצלחה בפרויקטים של גינון בר קיימא.
- הוחלט להמשיך ולחקור פתרונות אלטרנטיביים לריסוסים, תוך שילוב הקהילה והגברת המודעות לנושא.
- הוצע להקים צוות קטן שיבחן את הנושאים שעלו בדיון ויגבש תוכנית פעולה להמשך.
- הדיון הסתיים בהבעת תקווה לשינוי מדיניות העירייה בנושא הריסוסים, והצעה להמשך מעקב אחר התקדמות הנושא.

לפעולה

- לבדוק אפשרות להעסקת קבלן יעודי לתחזוקת אתרי טבע עירוני
- לבחון את האפשרות להפסיק את השימוש בריסוסים במדרכות ולעבור לחרמוש - אולי כפיילוט בשכונה מסוימת
- לבדוק את המדיניות הנוכחית לגבי הצמחייה שנכנסת למדרכות מבתי התושבים
- ליצור צוות קטן שיבחן את הנושאים שעליהם רוצים לעבוד ולהביא את זה לוועדה בעוד חצי שנה. בצוות: ורדית סגל מור, מיכל פוקס ושרון קנר ישועה